

Petr Mareš, Milan Tuček a Michal Illner. Svými připomínkami a náměty v průběhu semináře dále přispěli Ivo Baštýř, Miroslav Hiršl, Jan Křížka, Zdena Mansfeldová, Jiří Šubrt a pracovníci Rady vlády ČR pro sociálně ekonomické strategie. Výsledkem mimořádně intenzivní práce celého semináře i autorského kolektivu, vykonané v krátkém čase dvou měsíců na jaře 2000, se staly poměrně obsáhlé teze „K problematice sociální soudržnosti“, což je dokument, který se od dosavadní produkce české sociologie v několika ohledech odlišuje: jistou novostí úhlu pohledu, objektivně experti-

zním charakterem, který však je současně účelově zaměřen vzhledem k existujícímu zadání, a spoluprací sociologů z různých pracovišť a oborů. Vzhledem k tomu, že tato výsledná studie přinesla novy a, jak se zdá, poměrně zajímavý pohled na pojetí a možnosti praktické aplikace výsledků výzkumu sociální struktury české společnosti, která bývá jinak zpravidla analyzována spíše z hlediska vnitřní diferenciace, rozhodli se její autoři nabídnout některé ze svých textů k publikaci v *Sociologickém časopisu*.

Pavel Machonin

Konference „Střední třída, demokracie a prosperita“

Dne 27. listopadu 2000 se v Kaiserštejnském paláci na Malostranském náměstí v Praze uskutečnila konference na téma „Střední třída, demokracie a prosperita“. Pořádal ji Institut pro evropskou politiku a ekonomiku (IEPE), Konrad-Adenauer-Stiftung a ekonomický týdeník *Euro*. Příspěvky, které byly na konferenci předneseny, budou vydány Institutem pro evropskou politiku a ekonomiku jako sborník.

Cílem konference bylo obrátit pozornost odborníků, politiků a médií k otázce role středních tříd v ekonomickém, sociálním a politickém vývoji zemí střední a východní Evropy a zejména České republiky. Téma konference bylo inspirováno názorem, že silná střední třída je významnou podmínkou pro existenci demokratického kapitalismu a pro dosažení a udržení politické stability společnosti. Střední třída či střední stav je nositelem ekonomického a lidského kapitálu, který investuje a zhodnocuje v produkci a směřuje a přispívá k formování a stabilizaci ekonomického systému známého jako kapitalismus. Je také nositelem hodnot, postojů a preferencí, které jsou podmínkou pro existenci systému vládnutí nazývaného demokracie. Střední třída je připisována pozitivní role při zhroutilí post-totalitarianismu v zemích střední a východní Evropy a někteří odborníci soudí, že je třeba střední třídu budovat, protože na osudu střední třídy závisí další transformace a stabilizace těchto společností.

Uvítací projevy na této konferenci pronesli Jiří Lobkowicz, předseda IEPE a Frank Spengler, ředitel Konrad-Adenauer-Stiftung. Úvodní příspěvek přednesl Nikolaus Lobkowicz, bývalý děkan a prezident Mnichovské univerzity a Katolické univerzity v Eichstättu. Hlavní příspěvky konference byly rozděleny na sociologickou, ekonomickou a politologickou část, které po sobě následovaly. V sociologické části vystoupili Petr Matějů (poslanec PČR, SoÚ AV ČR) s tématem Peripetie obnovy střední třídy, Jan Pavlík (Liberální institut) s tématem Struktura lidského kapitálu a Jiří Večerník (SoÚ AV ČR) s tématem Střední třídy a středostavovský konsensus. V ekonomické části přednesli své příspěvky Lubomír Mlčoch (děkan FSV UK) na téma Vliv sekundární ekonomiky, Vladimír Benáček (Institut ekonomických studií FSV UK) na téma Malé a střední podnikání a školství v Česku – dvě promarněné šance a Jaroslav Šulc (Vojenský otevřený penzijní fond) na téma Penzijní reforma v České republice. V politologické části přispěli k tématu střední třídy Miroslav Novák (Institut politologických studií FSV UK) příspěvkem nazvaným Aristoteles aktuální a inspirující – role středních tříd a smíšené vlády a Klára Vlachová (SoÚ AV ČR) s příspěvkem Politické postoje a volební preference. Moderátory jednotlivých částí konference byli Jiří Pehe (New York University), Tomáš Halík (prezident České křesťanské akademie), Vladimír Kreidl (Patria Finance) a Jacques Rupnik (Foundation Nationale des Sciences Politiques).